

Budapest

DELBÁCSKA

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Novisad, Trg Oslo-
bodjenja 3. szám, (Wagner palota). Telefonszám:
21-37, éjjel 24-88. Sürgönyc.: „Délbácska“ Novisad
Póstatakarékpénztári csekk számla Zagreb: 46.692.

Novisad, 1928, január 4.

SZERDA

Előfizetési ára: egy óra 40 din; három óra 120 din
fél évre 240 din; egész évre 480 dinár. Egyesszám
ára hétköznap 1-50 dinár, vasárnaponként 2 dinár
Külföldre előfizetési díj egy hónapra 50 dinár.

Az ellenzék és a kormány nagy mérkőzése a belügyi tárca bizottsági tárgyalása alkalmával

Beogradból jelentik: Nagy érdeklődés közepette kezdte meg tegnap délelőtt a pénzügyi bizottság a belügyi tárca költségvetésének tárgyalását. A délelőtt tíz órakor kezdődő ülésen először Vukicsevics Velja miniszterelnök—belügyminiszter szólalt fel, aki ismertette a belügyi költségvetést, amelyet úgy dolgoztak ki, hogy azon további redukciónak eszközölni nem lehet. Sőt kéri, hogy a csendőrség tételét még emeljék, mert Délserbiában szükség van erősebb csendőrségre a bandabörtölések megakadályozására.

A miniszterelnök—belügyminiszter expozéja után elsőnek Pribicsevics Szvetozár szólalt fel és szokatlanul élesen támadta a kormányt. Kifogásolta, hogy a bregalnici kerületben egy alezredes a főispán, mire a miniszterelnök kijelentette, hogy az alezredes nem főispán, hanem csak ügyvezető.

Pribicsevics beszéde további során több szabadságot kért Délserbia lakossága részére.

Vukicsevics: Ön is volt belügyminiszter, ne feledkezzen meg erről.

Pribicsevics ezt láthatóan kellemetlenül érintette, mert haragosan folytatta, hogy amikor 1919-ben belügyminiszter lett, nem ismerte az itteni rendszert sem pedig az országot. Beszéde végén kijelentette, hogy a belügyi költségvetés ellen fog szavazni.

Lázics Voja földművespárti ellenzéki beszéde után a délelőtti ülés véget ért.

A délutáni ülés négy órakor kezdődött és ezen folytatták a belügyi tárca költségvetésének tárgyalását. Az első szónok Rádics Punisa volt, aki meglehetősen temperamentumosan beszélt és hol a kormányt, hol az ellenzéket támadta. A horvát parasztpártot figyelmeztette arra, hogy ragaszkodjanak az alkotmányhoz.

Drlyevics Szekula beszéde elején a tartományokkal foglalkozott és kifogásolta, hogy nem megfelelő embereket állítottak azok élére. Nem helyeselheti a miniszterelnök—belügyminiszter azon eljárását, hogy sokszor a főispánok megkerülésével érintkeznek a járási főnökökkel.

Sokallotta, hogy nálunk 33 tartományra osztották fel az országot, míg Csehszlovákiában csak 25 nagyszupa van, pedig Csehszlovákia modernebbül berendezett állam Jugoszláviánál. Csehszlovákiában a főispánok felelős államférfiak és nem vezető tisztviselők. A tartományok céljaira 126 millió dinárt irányított elő a költségvetés. Mennyit lehetne azonban ezen összegből megtakarítani, ha nem 33, hanem csak 12 vagy 15 lenne. Különben is számos olyan kis tartomány van, amelyek nem tudják maguknak eltartani, már csak ezért is csökkenteni kellene azok számát. Ha csak 12 vagy 15 tartomány lenne az országban, akkor mindegyik élére igazi államférfit lehetne állítani, mert nekünk nincs megfelelő embermateriaánk 33 tartományi főispáni állás betöltésére.

Nehezményezte, hogy Stipben főispán helyett alezredes áll a tartomány élén. A

délserbiai helyzettel is részletesen foglalkozott és kijelentette, hogy teljesen lehetetlen állapot az, hogy a lakosságot kényszerítsék a vasutvonal őrzetére.

— Önként őrizi a lakosság a vasutvonalat. A saját javukat szolgálják vele; — hangozott a kormánypárti oldalról.

Pribicsevics: Török törvény ez.

Timotijevis Koszta: Nem török törvény ez, hanem szerb törvény, amely az önségélyezésen alapul.

Drlyevics: Délserbiában nagyon sok a csendőr. Tízezer ember szolgál a csendőrségben.

Vukicsevics Velja: Nem igaz. Csak ötezer és néhány száz csendőr van.

Drlyevics: Vukicsevics Velja miniszterelnök még a történelmet sem ismeri, mert Lázár cárt úgy emlegette, mintha az nem lett volna reális politikus. Így nem lett volna szabad beszélni a miniszterelnöknek Lázár cárról.

Beszéde végén kijelentette, hogy nem szavazza meg a költségvetést mivel ez a kormány csak a hatalomra törekszik.

Pribicsevics Szvetozár hétfői beszédének hatása a magyar politikai életben

Budapestről jelentik: A magyar politikai köröket élénken foglalkoztatja az a támadás, amely a jugoszláv szkupstinában a békerevizio kérdésével kapcsolatban elhangzott Magyarországgal szemben. Pribicsevics Szvetozár felszólalását, amelyben Bethlen István gróf magyar miniszterelnök személyét is belevonta a szkupstina vitájába, magyarországi politikai körökben mint teljesen alaptalan és nyilvánvalóan rosszhiszemű beállítást utasítják vissza. Pribicsevics Szvetozár, mondják a politikusok, nem akar tudomástvenni arról, hogy Bethlen István gróf miniszterelnök maga jelentette ki a leghatározottabban, hogy a békerevizio érdekében most még nem tartja az aktív lépés megtételét időszerűnek.

Pribicsevics hétfői parlamenti beszéde

szórában kijelentette, hogy az Olaszország és Magyarország között létrejött megegyezés hasonlatos a tiranai paktumhoz, amely Olaszország és Albánia között többet jelent mint protektorátust. Azután Bethlen István szereplésével foglalkozott és rámutatott arra, hogy a magyar miniszterelnök a trianoni szerződés revízióját követeli. A Tisza-kormány idején Bethlen István gróf a legélesebben tiltakozott a tervezett választójogi törvényjavaslat ellen, mert az tulságos jogkiterjesztést és demokráciát jelentett. Ezzel szemben Pribicsevics utalt arra, hogy vannak Magyarországon oly törekvések, amelyek a Jugoszláviához való közeledést sürgetik. Ezek a pártok egyszerűen a demokrácia és az általános választójog hívei.

Beleörültek a nagy kiroztatásba, a hadifoglyok a francia fogságban A tiszteket kényszermunkára vitték a franciák

Kassáról jelentik, hogy néhány nappal ezelőtt odaérkezett Puy László volt tüzérfőhadnagy, aki 1915-ben került a német fronton francia fogságba. A volt főhadnagy elmondta, hogy miképpen vitték át őket Afrikába, ahol néger katonák felügyelete alatt utat építettek. Elmondotta azokat a kinszenvedéseket, amelyekbe sok volt magyar és német tiszt beleörült. A hadifoglyok a rengeteg szenvedést nem bírták tovább, ezért egy alkalommal fellázadtak, megölték őreiket,

ezért mindenkit fejenként tizesztendei kényszermunkára ítéltek. Esztendőkön át a legnagyobb nyomoruságban szenvedtek. Ekkor foglalták el a fellázadt riffkabilok városukat és a volt fegyencek egy a riffeknél szolgáló volt magyar tiszt felszólítására beléptek a riff hadseregbe. Puy Lászlót egy alkalommal a franciák elfogták és mint kassai születésű csehszlováknak tekintették és hazaengedték. Most várja állampolgársági ügyének rendezését.

Ma délelőtt hirdetik ki az ítéletet a sztáribecseji gyilkosok bűnügyében

Tegnap a vád- és védőbeszéd hangzottak el - Lemaics Jován dr., Szekulics Milán dr. és Aradszki Mita dr. nagyszabású beszédekben szálltak sikra védenekük érdekében

A tegnapi tárgyalásra ismét óriási tömegekben vonul fel a közönség. Az esküdt-széki terem előtt több rendőr teljesít szolgálatot, akik csak nagy erőfeszítések árán tartják fenn a rendet. A közönség főleg becseji polgárokból rekrutálódik, akik már a kora reggeli órákban sorfalat álltak a törvényszék épülete előtt. A közönséget egyébként csak belépőjegyekkel bocsátják be a terembe.

Dr. Belajdzsics Vladimir elnök délelőtt 10 órakor nyitotta meg a tárgyalást s Brankovics Lukian tanut szólítja maga elé, aki a vizsgálat folyamán mint törvényszéki tolmács szerepelt. A tanu elmondja, hogy Szabó Márton már az első kihallgatás alkalmával beismerő vallomást tett. Ezzel szemben Börcsök Mihály nem akart vallomást tenni. A szembesítés alkalmával sem vallott s csak akkor, amikor a vizsgálóbíró figyelmeztette arra, hogy vallomásával könnyít a helyzetén, megfontolási időt kért. Börcsök később is makacsoskodott s csak hosszabb töprengés után tett beismerő vallomást.

— Ugy legyen — mondotta — ahogy az Isten akarja!

Határozott vallomást azonban egyetlenegy esetben nem tett.

Elnök: Hogyan viselkedett a vizsgálat folyamán Szabó Mihályné?

Tanu: Mindent tagadt.

Elnök: S amikor fiával szembesítették?

Tanu: Akkor is.

Elnök: Mikor tett az asszony vallomást?

Tanu: Csak akkor, amikor már a többiek is vallottak. Ez alkalommal a következőket mondotta: „Nem bánom, ha a többiek vallottak én is vallani fogok“.

Elnök: Börcsök Máriára vonatkozólag mit tud?

Tanu: Csak annyit, hogy ő is férje rábeszélésére tett beismerő vallomást.

Börcsök Mihály a tanu vallomásával szemben kijelenti, hogy csak azért tett beismerő vallomást, mert a tolmács akasztófiával fenyegette.

Tanu: Erről szó sem volt.

A gyanus levél

Az elnök a többi vádlottakat is szembesíti a tanuval. Szabó Mária kijelenti, hogy csak azért tett beismerő vallomást, mert fenyegetésekkel bírták reá.

Aradszki Mita dr. felmutat egy levél-foszlányt, amelyet összeállítottak és üvegre ragasztottak. A levelet Szabó Márton írta a fogházban.

Elnök (a vádlotthoz): Maga írta ezt a levelet? Szabó Márton: Igen. De nem emlékszem a tartalmára.

Elnök: Mikor írta ezt a levelet?

Szabó Márton: Amikor a fogházba kerültem. Börcsök egyik levelére válaszoltam benne.

Az elnök íráspróbát vétet fel Szabó Mártonnal s megállapítja, hogy az írás teljesen egyezik a levél kézírásával.

Börcsök Mihály elmondja, hogy a levélben azt írta Szabó, hogy csak azért árulta el társait, mert Bojanovics csendőr kényszerítette reá.

Szabó Márton: Nem igaz! A csendőr nem is volt bent az irodában,

Az elnök azután Lázics Pétert, a noviszádi ügyészségi fogház igazgatóját hallgatja ki tanuként, aki elmondja, hogy két csempészett levelet fogott el. Az egyiket Börcsök írta, a másikat Szabó.

Elnök: Hogyan történt a csempészés?

Tanu: A kenyérbe tették be a levelet.

Elnök: Van-e tudomása róla, hogy Szabó bizonyos ellenszolgáltatásokért mindent magára akart vállalni?

Tanu: Nem tudok róla.

További tanukihallgatások

Barics Petar, aki lopás miatt az ügyészség fogházában tölti nyolchónapos büntetését, mint tanu elmondja, hogy Börcsök Mihállal két hónapot töltött egy cellában.

Elnök: Van-e tudomása róla, hogy Börcsök leveleket csempészett ki a cellájából?

Tanu: Csak annyit tudok, hogy két ízben kapott levelet.

Elnök: Van-e tudomása, hogy a vádlottak megbeszéléseket tartottak egymással?

Tanu: Erről semmit sem tudok.

Elnök: Hogyan viselkedett Börcsök a cellában?

Tanu: Többször sirt és ártatlanságát hangoztatta.

Az elnök azután újból elrendeli Balzam Pál tanukihallgatását. Balzamot, akit a hétfői tárgyaláson hamis tanulás miatt letartóztattak, szuronyos fogházor kíséri a terembe.

Elnök (a tanuhoz): Emlékszik arra, amit tegnap a bíróság előtt vallott? A tanuk azt állítják, hogy aznap, amikor Szabó Mihály eltűnt, maga is látta volna?

Tanu: Megmaradok tegnapi vallomásom mellett.

Elnök: Volt a csendőrtizedes a maga szállásán, amikor a vizsgálatot folytatták?

Tanu: Nem volt.

Ezzel a bizonyítási eljárás befejezést nyert s az elnök az ügyésznek adja át a szót, hogy megtartsa a vádbeszédet.

Az államügyész halálos ítéletet kér

Dr. Antonijevics Dusan, államügyész hosszabb beszédben ismerteti néhai Szabó Mihály kálváriáját, akit a sors azzal sújtott, hogy erkölcsileg teljesen lezuлт emberek társaságában kellett élnie. Szabó Mihálynak valóságos pokol volt az élete. A tanuk elmondották, hogy Szabó Mária állandóan kintozta az urát, fiatalabb korában pedig szeretőket is tartott. „Vén betyárnak“ nevezte férjét s teljesen elkeserítette az életét csak azért, mert a megboldogult nem volt hajlandó földjét elosztogatni. Ebben Börcsök Mihály támogatta Szabó Máriát, aki az egész bűnügynek „spiritus agens“-e. Amikor a családtagok látták, hogy békés uton nem juthatnak a földhöz, „konferenciát“ tartottak, amelyen Szabó Mihályné elnökölt. A tárgyalásokon az a vélemény alakult ki, hogy Szabó Márton is bele kell avatni a gyilkossági tervekbe. Így is történt. A gyilkosságot program szerint hajtották végre s azon mind a négy vádlott résztvett, kettő mint tettes, kettő mint felbújtó. A konferencián arra nézve is megállapodtak, milyen híreket fognak elterjeszteni a városban Szabó Mihály eltűnésére vonatkozólag. A gyilkosságot Szabó Márton követte el, aki fejszével sújtott édesapjára, amikor azonban Szabó Mihály egy pillanatra mintegy védekezésképpen felállt, Börcsök Mihály egy doronggal leterítette az áldozatot.

Szabó Márton bűnössége mellett a vádlott beismerő vallomása szól. Nem könnyít a vádlottak helyzetén az a körülmény sem, hogy Szabó Márton kivételével a többiek visszavonták a vizsgálóbíró előtt tett vallomásukat.

Nem valószínű Börcsök Mihály védekezése, amellyel a csendőrséget azzal vádolja, hogy verésekkel kényszerítették ki tőle a vallomást. Ha tegyük fel — ez tényleg meg is történt volna — a vizsgálóbíró előtt bizonyára nem kényszerítették vallomástételre, ott pedig bevallotta bűnösségét. A tanuk kitűnően jellemezték Börcsök Mihályt, akiről azt állították, hogy földéhes, pénzsóvárgó és erkölcsileg zuлт ember, aki még a saját feleségét is áruba bocsátotta, ha előre kifizették neki a „kölcsondíjat“.

A vádlottak előre megfontolt szán-

dékkal követték el a gyilkosságot.

A legnagyobb hidegvérrel készültek a tette, konferenciákat tartottak, kiosztották egymás között a szerepeket, sőt még a gyilkosság elkövetése utáni teendőket is megbeszélték. A premeditáció tehát az egész vonalon bizonyítást nyert s miután a gyilkosságot borzalmas kegyetlenséggel hajtották végre,

halálbüntetést kér a vádlottakra.

Az ügyész a következő idézettel fejezi be vádbeszédét. Fiat justitia, pereat mundus! (Eljen az igazság, vesszen a világ!)

A védőbeszéd

Ezután Márkus Demeter dr. védőügyvéd Szabó Márton védője tartja meg vádbeszédét, aki elmondja, hogy védenekét a meggyilkolt özvegye és Börcsök Mihály beszéltek reá. Az elsőrendű vádlott még csak 18 éves, tapasztalatlan fiu, aki anyja kárhózas befolyása alatt állott. Miután Szabó Márton beismerő vallomást tett, arra kéri a bíróságot, hogy az ítélet kiszabásánál a vádlottal szemben alkalmazza a büntető novella 92-ik szakaszát.

Dr. Lemaics Jován, Börcsök Mihály védője beszéde elején kijelenti, hogy tiszta meggyőződése szerint ártatlan embert véd. A vádlott bűnössége mellett nem merült fel semmiféle bizonyíték. Az egész bűnügynek a rossz szelleme Szabó Mária, a meggyilkolt Mihály özvegye. Már harcias és fenyegető magatartása a tanukkal és a tolmáccsal szemben, erőszakos fellépése a tárgyalás alkalmával a tigris vad ösztöneire emlékeztetnek. Erről az asszonyról elhihető, hogy a saját házában is rémuralmat folytatott. Valóban pokoli tervet eszelt ki, amelybe nemcsak fiát, hanem leányát és vejét is berántotta. Nem szól a vádlott bűnössége mellett Szabó Márton vallomása sem, aki egyébként több ízben változtatta vallomását, amely az egész tárgyalás folyamán ingadozott. A vizsgálat folyamán több olyan momentum merült fel, amely arra enged következtetni, hogy a vizsgálat nem folyt le elegendő óvatossággal. A nyomozás és nyomozati eljárás sem folyt le elég körültekintéssel, sőt mi több, bizonyos középkori kinzóeszközökre emlékeztet. Igaz ugyan, hogy a mai időkben ilyen kinzóeszközöket nem alkalmaznak, de véleménye mégis az, hogy a nyomozás nem folyt le elég szabadon.

Ami a vádlott beismerő vallomását illeti, arról beigazolást nyert, hogy nem történt meg bizonyos lelki kényszer nélkül. A mai modern rendőrség szisztematikusan nyul az ilyen eszközökhöz, amelyek rendszerint eredménnyel is járnak. Ha egy szenvedélyes dohányost, akinek megtiltottuk a dohányzást, vallomásra akarunk bírni, cigaretta füstfelhőket kell eregetni előtte. Az ilyen alapon nyert beismerő vallomás azonban nem lehet mérvadó a bíróság előtt.

A védőügyvéd azután az egyes tanuk vallomásait boncolgatja, majd Szabó Márton megbízhatatlan és ingadozó vallomásával foglalkozik, aki abban a hiszemben, hogy a bíróság mentőkörülménynek fogja tekinteni, terhelően vallott összes vádlottársaira. Azután a névtelen feljelentésre tér át, amely egyáltalában nem bizonyíték a vádlott bűnössége mellett. Névtelen feljelentéseknél rendszerint a feljelentés ellenkezője igazolódik be. Nem kétséges különben, hogy Szabó Márton tette a névtelen feljelentést bosszúból, hogy édesanyjától és Börcsöktől szabaduljon. A szakértők által felvett boncolási jegyzőkönyvből is megállapítható, hogy nem Börcsök követte el a gyilkosságot. A dorong kérdése is tisztázatlan. Nem valószínű, hogy Börcsök bittal vagy doronggal indult a gyilkosság elkövetésére, amikor tudvalevő, hogy ilyen eseteknél erősebb fegyvereket szoktak használni, hiszen az áldozat is doronggal védekezhetett volna. Egyébként az állítólagos gyilkoló szerszám még a mai napig sem került elő.

A védőügyvéd végül logikai tényekkel bizonyítja, hogy Börcsök Mihály esetében, ha tényleg elkövette volna a gyilkosságot,

nem lehetett megállapítani az előre megfontolt szándékot. A védőügyvéd befejező szavai alatt

Szabó Mária leveszi a szemüvegét, az arca elé tartja zsebkendőjét és sír.

Lemaics János dr. végül az enyhítő körülményeket sorolja fel s többek között elmondja, hogy

Börcsök Mihály a gyilkosság elkövetése előtt a csendőrségnek kémszolgálatokat teljesített.

Érthető tehát, hogy a becsei lakosság nem szivlelte s ennek tulajdonítható, hogy a tanúk is ellene vallottak. A védő végül felmentést kér a vádlottra. (Helyeslés a közönségnél. Az elnök csendre inti a hallgatóságot.)

Szekulics Milán dr. védőbeszéde

Lemaics Jován dr. csaknem másfél óra hosszat tartó beszéde után Szekulics Milán dr. Szabó Mihályné védőügyvédje szólal fel. Szekulics Milán dr. beszéde elején megemlíti, hogy az apagyilkosokat a legszigorubb büntetéssel szokták sújtani. A régi időkben kéreketörésre ítélték az apagyilkosokat, a „Sachsenspiegel“ szerint pedig husdarabokat szakítottak le testükről. A büntetés tehát mindenkor szigorú és kegyetlen volt, annál nagyobb lelkiismerettel kell mérlegelni, vajjon a gyilkosságra vonatkozólag fölmerültek-e olyan pozitív adatok, amelyek a vádlott bűnössége mellett szólnak. Cenci és Conrado Ricci jogtudósok szállnak sikra a pozitív bűnösség megállapítása érdekében a teljes és hamisítatlan tényállás felderítése esetén.

Vajjon ki volna képes felderíteni az ilyen emberek lelki életét, akik apagyilkosságra vetemednek? Már attól az időtől kezdve, amikor a családfő átvette a családi hatalmat, az apa és fii között önkéntelenül is felvetődött a harc a földért. Már a brazil vademberek is szabadulni igyekeztek a régi családfőtől, aki a földet bitorolta előttük.

Ami jelen esetben Szabó Mihályné bűnösségét illeti, a vélemények eltérőek. Az asszony azonban nem bűnös, mert különben maga is felkiáltaná: „Peccavi, condemna“. Ez letagadhatatlan tény, amelyet a lelkiismeret vet felszínre. A Szabó családban is a földéhség okozta a tragédiát. De bebizonyítást nyert az a körülmény is, hogy Börcsök, aki nem elégíthette ki földéhségét, Szabó Mihálytól váltót kért, amit Szabó megtagadott. Két nappal később történt a gyilkosság. Tehát a váltóügy idézte tulajdonképpen elő a bűncselekményt.

A védőügyvéd azután a vádirat állításait igyekszik megcáfolni. Szabó Mihályné bűnösségét semmiféle terhelő adat nem bizonyítja, csak Szabó Márton vallomása. Talán csak indíciumok állanak fenn, hogy a gyilkosságról csakugyan tudott, a végrehajtásban azonban nem vett részt.

Szekulics Milán dr. ezután a bűnügy pszichológiai momentumait tárja fel s pszichológiai szempontból bírálja az egyes vádlottak jellemtulajdonságait.

Szabó Márton a degenerált ember prototípusa, aki sohasem imádkozik, sohasem jár templomba s az állatok kinzásában leli örömet. Márton tehát az igazi apagyilkos, aki degenerált ugyan, de a gyilkosságot tudatosan követte el. Ismert kriminalisták írásai igazolják, hogy apagyilkosok mindig degeneráltak, hazudós természetűek, feledékenyek és hidegvérűek. A büntény után nyugodtan folytatják munkájukat. A börtönben azzal törődnek, hogy szépen öltözködhessenek és jól táplálkozhassanak. Mindezek a tulajdonságok Szabó Mártonra is illenek.

Ezzel szemben Szabó Mihályné az intelligens, erélyes anya. A tanúk semmi rosszat nem mondhattak róla. Takarékos, rendes háziasszony volt, aki a házi fegyelmet fenntartotta. Cselekedete tehát érthetetlen, ha tényleg megtörtént. A paraszt internacionális pszichológiája

a földhöz való görcsös ragaszkodás.

A földéhség, a birtoklás utáni szenvedély családi forradalmakat idéz elő s ugyanez a földéhség már lázadásokhoz is vezetett. Ez a földéhség vonul át Szabó Mária életén is, aki férje hadbavonulása után görcsösen felügyelt a birtokra, később ugyanezekről az indulatoktól irányítva védelmezte a nehezen szerzett birtokot. Szabó Mária nem vétkezett, mert a bűnösségéhez hiányzik a magyarázat. Ha valaki, úgy Börcsök volt az, aki föld nélkül állott s aki Mihály pénzén akart földhöz jutni. Szabó Mihálynénak, a birtok tulajdonosnőjének erre nem volt szüksége. Az ördög mégsem olyan fekete, amilyenre a falra festik. Ez az asszony sem olyan borzalmas, amilyen színben a vádirat tüntette fel. Az asszony bűnössége mellett azonban semmiféle indító ok nem állapítható meg. Vajjon miért nyújtott volna segítséget a gyilkossághoz, ha erre semmiféle oka nem volt? Jól élt, mindene megvolt s az urának jó hitvese lett. A többi vádlottnál teljesen érthető a gyilkosság elkövetése és a gyilkosságban való részvétel, csak Szabó Máriaé nem állapíthatjuk meg a pszichológiai magyarázatot. Börcsök a bűnügy pókja, aki már előre kifeszítette hálóját, hogy a hatalmába kerítse a családját. Szabó Mária azonban mint bűnsegéd sem jöhet tekintetbe a tett elkövetésénél, mert a cselekedethez hiányzik az indító ok.

Nem merült fel továbbá semmiféle bizonyíték, hogy Szabó Mária bárkit is rábeszél volna a gyilkosság elkövetésére. A szónok azután a vallomásokot veszi mérlegelés alá és számos példára hivatkozik, hogy a legmegbízhatóbb és legvalószínűbb beismerő vallomások ellenére is felmentő ítéleteket hoztak a bíróságok. Az indíciumok megbízhatatlanságának legeklatánsabb példája a tisztaeszlári per, amikor a fii anyját, apját vádolta, hogy meggyilkolta a leányát, hogy az áldozat vérével vegye. A bűnügy a vádlott felmentésével végződött. A szónok végül az özvegy magaviseletét magyarázza a bűnügy elkövetése után s pontról-pontra igyekszik ellensúlyozni a felmerült indíciumokat. Ha a vádlott bűnössége mellett fel is merült némely indícium, ez nem elegendő a marasztaló ítélet meghozatalára. A bíró feladata, hogy belemerüljön a vádlott lelki állapotába s hogy lelki élete alapján bírálja meg, vajjon a vádlott bűnös-e vagy sem.

Igazságos ítéletet kérek — fejezte be nagyszabású beszédét Szekulics Milán dr. — olyan ítéletet, amely mindnyájunk igazságérzetét kielégíti!

Szekulics Milán dr. délután 2 órakor fejezte be közel háromórás beszédét, amelyet a község és a törvényszék valamennyi bírja a legnagyobb figyelemmel hallgatott végig.

Ezután

Aradski Mita dr. védőügyvéd szólt fel Börcsök Mária védenca érdekében.

Beszédét tisztán jogi érvekkel támasztotta alá s Börcsök Mária ártatlanságát hangsúlyozta. Bizonyítja, hogy védenca sem mint felbujtó, sem pedig mint bűnsegéd vonható felelősségre, mert a tárgyalás folyamán egyetlenegy momentum sem merült fel, amely felbujtói mivoltát igazolná. A felbujtatásához feltétlenül szükséges az a körülmény, hogy a felbujtató szinte beleszugerálta akaratát bűntársára, amely azután, a tett kivételéhez döntő befolyással járul hozzá. Errevonatkozólag Wlassics Gyula a magyar büntetőjogász világhírű jogi munkájára hivatkozik, amely éles határvonalat von a successió és koordinált felbujtatás között.

A bűnsegédség sem bizonyítható Börcsök Mária esetében, mert ha valóban részt vett meggyilkolt apja eltemetésén, ezt csak azért tette, hogy a gyilkosság nyomait eltüntesse, nem tette ezt azonban előzetes megbeszélés alapján, cselekményében tehát nem forog fenn a premeditáció. Ha a bíróság mégis megállapítaná bűnösségét, úgy csak a bűn-

pártolás esete forog fenn, ez esetben azonban a vádlott a büntetőtörvénykönyv 378-ik szakaszának védelmét élvez, amennyiben mint vérrokon követte el a bűnpártolást.

A védő azután éles kritika tárgyává tette a csendőrség nyomozását. Valamennyi vádlott vallja, hogy a csendőrség bántalmazásokkal kényszerítette ki belőlük a vallomást s Szabó Mária is csak azért tett beismerő vallomást, mert hallotta, hogy a fiát megkínózták. Érdekes egyébként, hogy Börcsök Mária az első pillanattól kezdve tagadta a bűncselekményt, mert a csendőrség — miután áldott állapotban volt — nem bántalmazhatta, míg mindazok, akiket a csendőrség megkínózt, beismerték a bűncselekményt. A vizsgálóbírónál Börcsök Mária csak azért vallott, mert bizonyos könnyítéseket helyeztek kilátásba a számára, sőt ígéretet tettek neki, hogy hazaengedik családjához s csak akkor, amikor az ígéreteket nem teljesítették, vonta vissza vallomását.

A védő azután rámutat Szabó Márton ellentmondó vallomására, amelyek nem találhatnak hitelre. Börcsök Mihály is csak a körülmények szerencsétlen találkozása folytán került ilyen súlyos gyanuba.

Börcsök Mária esetében tehát semmiféle pozitív bizonyíték nem merült fel. Mindezek alapján felmentő ítéletet kér.

Az elnök azután berekesztette a tárgyalást s kimondta, hogy az ítéletet ma délelőtt 11 órakor hirdeti ki.

Kulturális esték Novi Vrbászon

A Kath. Kör. helyiségeiben dr. Resch Ignác csébi plébános nagy közönség előtt tartott érdekesítő előadást a méhészet hasznosságáról és fontosságáról. Előadását az ő megszokott jóízű humoros megjegyzéseivel fűszerezte és ezáltal nemcsak tanulságos, de élvezetes estét is szerzett a közönségnek. A közönség előadását valóságos tapsorkánnal honorálta.

Január 5-én a Kaszinó helyiségében Hilkené Fülöp tanár tart előadást, amely előadásra ismerve mély és alapos tudását előre már igen nagy az érdeklődés.

Aromániai zsidók gyászja

Nagyváradról jelentik: A diákrombolások során feldúlt zsidótemplomok megszentelt kegyzsereit tegnap temették. A román kormány intézkedésére az aktus teljes csendben folyt le és azon a nagyváradai hitfelekezettek vezetőin kívül csak a Magyar Párt elnöksége és az erdélyi zsidó hitközségek papjai jelentek meg.

A párisi Matin bukaresti jelentése szerint Viktor Antonescu, aki Párisban a lej stabilizálására szolgáló kölcsönről tárgyalt, visszatért Bukarestbe. Kormánykörökben kijelentették, hogy a tárgyalások jó uton haladnak.

Rádió műsor

Szerda, január 4

Zagreb (310). 1.15: Gramofonlemezhangverseny. 5.30: Zenekari hangverseny. 8.35: Kamaratrió hangversenye. 10: Gramofonlemezhangverseny.

Budapest (557.5). 5.30: Szimfonikus zenekari hangverseny. 7: Az Operaház „Fidelio” előadása. 10.30: Művész- és tánclemezek.

Bécs (577, 517.2). 11: 4.15: A házi zenekar hangversenye. 6: Norvég népdalok. 8.30: Kainz-ünnepély. Utána könnyű esti zene.

Berlin (483.9, 566). 5: 9: Szórakoztató zene. 9.30: Tánczene.

Milano (315.8). 5.15: Szórakoztató zene. 9: Operettközvetítés.

Prága (348.9). 11: 12.05: 4.30: 7.30: Zenekari hangverseny. 10.20: Tánczene.

Róma (450). 8.45: Zenekari hangverseny.

HIREK

1928. Január 4. Szerda

Római katolikus: Titusz. Protestáns: Titusz. Gör. kel: (December 22.) Anasztaziusz. A nap kel 7 óra 22 perckor, nyugszik 16 óra 20 perckor. A hold kel 1 óra 55 perckor, nyugszik 4 óra 43 perckor.

Időjárás: (A petrovaradini katonai meteorológiai állomás jelentése). Továbbra is hideg idő várható. Noviszádon gyenge Kosava mellett, derült idő lesz, kevés köddel. A hőmérséklet minimuma -18°C , maximuma -4°C .

— **Uj rend a beltéri katolikus templomban.** Fáth Ferenc apátplébános intézkedésére január 1-től új rend lépett életbe a beltéri katolikus templomban. Ezentul minden istentiszteletnél a férfiak kizárólag a jobboldali, a nők pedig a baloldali padosorokban foglalhatnak helyet. A torlódások elkerülése végett a hívők csoportosulása a kórus alatt és a bejárat körül tilos minden templomlátogató lehetőleg a templom hajójában helyezkedjék el. Iskolás leányok és fiúk nem ülhetnek le a padosorokba, mert ezek a felnők részére vannak fenntartva. Az iskolás-gyermekek kizárólag a mellékhajókban tartózkodhatnak és pedig baloldalt a leányok, jobboldalt a fiúk. A helyeket önkényesen lefoglalni vagy rezerválni nem lehet, mert a templom egyenlő mértékben áll minden hívő rendelkezésére. A plebánia hivatal kéri a közönséget, hogy ezeket a rendelkezéseket szigorúan tartsa be.

— **A katolikus női liga szombaton teaestélyt rendez a Katolikus Körben nagyszabású kabaréműsor keretében.** A tánchoz a zenét elsőrangú zenekar szolgáltatja.

— **A Férfi Liga** ma este 8 órakor gyűlést tart a beltéri kath. körben.

NAGY ÁLARCOSBÁL

Január 14-én, szombat este fél 9 órakor a Hotel Szloboda nagytermében. Belépődíj 15 dinár. Rendezi **Rosenberg** táncbanár. Déltűn 3-6-ig: **Gyermekbál.**

— **A Noviszádi Katolikus Olvasó és Gazdakör** értesíti a „Falu rossza” című színmű összes szereplőit, hogy ma szerdán este 8 órakor pontosan megjelenni sziveskedjenek.

— **A Polgári Magyar Daloskör Szilveszter estje.** A Daloskör szilveszteri mulatsága hangulat, látogatottság, program és siker tekintetében a legsikerültebb mulatság volt. A kitűnő műsor kiváló előadása csodálkozással töltött el minden jelenlevőt. A férfiak precíz előadása Belohorszky Béla karnagy úr nagy szakavatottságát és rátermettségét dicséri és szinte hihetetlennek látszik hogy ily rövid működési idő alatt a siker ily fokát elérni lehetett. A férfiak hanganyaga minden kritikán felül áll. A kar számos kitűnő tenoristái körül Topay, Pollerman és Burján urak szóló számai csodálatos hatást értek el. Az est egyik fénypontja Szügyi Erna urleány bájos éneke. Szívvel jövő és szívvel szóló magyar dalai könnyet csaltak a hálás közönség szeméből. Diener Gyula ur neve különösebb kommentárra nem szorul. Kupléi, megjelenése és rutinos előadása, hivatásos színészek fölé emelték. Ugyancsak Diener ur rendezésében került színre „Forog vagy nem forog” és „Samu” című bohózatok. Zsigray Katica urleány menyecske szerepének előadása úgy bájos, mint érzés és rátermettség tekintetében kitűnő volt. Kovács Ilonka „Samu”-ban közvetlen és precíz előadásával osztatlan tevényt aratott. Székács Károly, Gausz József és Diener Gyula urakat minden kritika fölé emelte már a hosszú időn keresztül megbámolt színészi nagyszerűségük és rátermettségük. Kitűnő előadásukra sokáig hálá-

Nem enyhül a hideg

Noviszádon volt a legnagyobb hideg az egész országban - Franciaországban enyhült már az idő

Az idei tél második hideghulláma december 30-án kezdődött és azóta változatlanul tart. Noviszádon különösen kegyetlen a hideg, mert a meteorológiai intézet jelentése szerint a hőmérséklet tegnap a legalacsonyabb Noviszádon volt, még pedig -18°C . A Duna is erősen zajlik és a noviszádi parton a Duna közepéig áll a jég.

A nagy hideg következtében a vonatok is tetemes késéssel közlekednek. A budapesti gyorsvonat, amelynek tegnap délután négy órakor kellett volna megérkezni, csak fél hét órakor jött meg. A Beograd felől érkező vonatok csak keveset késnek. A telefonforgalomban is nagy a zavar, mert Osiek, Sombor és a Bánáttal megszakadt az összeköttetés.

A meteorológiai intézet jelentése

szerint a hideghullám Középeurópa felett tartózkodik. Hazánkban északkeleten derült idő volt, a középső részeken, Horvátországban, Szlovéniában és Délszerbiában pedig borús. A hőmérséklet az egész országban átlag 3 fokkal csökkent. Beogradban -10°C , Noviszádon -18°C , Zagrebben -7°C , Szarajevóban -6°C , Kragujevácon -9°C , Nisben -15°C volt a hőmérséklet minimuma.

Időjárás: A hideghullám megmarad az ország felett. A fagy a keleti részeken még erősebb lesz. A hőmérséklet minimuma a Vojvodinában -19°C , Szerbiában -16°C , Délszerbiában -6°C , Boszniában -10°C , Horvátországban és Szlovéniában -7°C lesz.

Európában jelenleg a Balkánon és Ma-

gyarországon uralkodik a legnagyobb hideg. Amíg például Norvégia északi részén 5°C meleget mutat a hőmérő, addig Magyarországon -21°C mértek tegnap éjszaka. A budapesti meteorológiai intézet jelenti: Európa nyugati részén az időjárás helyzetében átalakulás készül. Az Atlanti Óceán felől magas légnyomás közeledik, amely Franciaországban és Angliában már enyhülést hozott. Magyarországon a fagy mindenütt megmaradt -10°C alatt. Egyes helyeken a hőmérséklet még nappal sem emelkedett a -10°C fölé.

Magyarországon az újabb erős fagy a vasuti forgalomban eddig nem okozott nehézségeket. Egri jelentés szerint a solymosi erdőben nemrég farkascsozával találkozott a vadászok, most pedig Nagybatony környékén mutatkoznak a farkasok, sőt a tanyák és falvak környékére is bemenészkednek.

Öt méter vastag jég Szoszonyánál

Pozsonyi jelentés szerint, Szilveszter éjszakáján a Duna Pozsony körül ismét teljesen befagyott. Egyes helyeken a jég 2 méternyi magasságot ért el. A Kisduna töltésén ásatásokat végeztek, hogy robbanásokat eszközöljenek és ekkor többhelyen úgy találtak, hogy a víz ötméteres mélységben fenéig befagyott. Szakértők véleménye szerint ezen a helyen a jég március-áprilisig még szokatlanul enyhe időjárás mellett sem olvadhat fel teljesen. A Felső-Duna emelkedése esetén Pozsonyt és Pozsonyotól lefelé eső vidéket árvízveszély fenyegeti.

val gondol a közönség. A Daloskör ezen első fényes sikere után reméljük, hogy legrövidebb időn belül újból gyönyörködtetni fog nívós, kulturális előadásaival.

— **A Juda Makkabi Sportklub** a pravoszláv karácsony elsőnapján délután 4 órakor a Szloboda nagytermében rendezi második teadélutánját. Beléptidij 15 dinár.

— **A „Tosca” mai előadása elmarad.** Mint értesülünk, a „Tosca” mai előadása technikai akadályok miatt elmarad. A bemutatót a jövő hétre halasztották.

ELSŐRENDE TŰZIFÁT

vágya és hasítva, szilvázai diókokszot, porosz kockaszénét legolcsóbban házhoz szállítanak **Schwarz Testvérek**, Ribniji trg 11. Telefon 20-09.

— **Közép-Ázsiára terjesztette ki kommunista propagandáját a szovjet.** Londonból jelentik: A Daily Mail különtudósítója beszámol az Indiában folyó bolsevista üzemlekről. A Kinában szenvedett kudarc után, a kommunista propaganda, most Közép-Ázsia felé fordul. Az érkező Afganisztánon keresztül történik. Afganisztán királya, akit gondosan szemmel tartanak úgy orosz, mint indiai oldalról, a középútat igyekeznek betartani. Maga a király távolról sem idegenkedik Nagybritanniától, kormányában azonban erős brit ellenes befolyások érvényesülnek.

— **Dr. Annau Dezső** ideg orvos különböző külföldi egyetemi klinikán folytatott több évi speciális kiképzés után működését Noviszádon Kralja Aleksandra ul. 16. (Menráth palota) megkezdte. Rendel 9-11, 3-5.

Küldje be előfizetését!

Tisztelettel felkérjük a vidéki, hátraleltekben levő előfizetőinket és viszontelárúzóinkat, hogy az egyidejűleg megküldött felszólításunkon jelzett összeget fordulópostával utalványozni sziveskedjenek, nehogy a lap további küldését kénytelenek legyünk beszüntetni. Tisztelettel

„Délbácska” kiadóhivatala

— **Nemzetközi kiállítás, amelyen a szép asszonyok viszik a főszerepet.** Madridból jelentik: Sevillában a jövő ősszel tartják meg, a spanyol-amerikai kiállítást. A spanyol kormány felkérte a spanyol-amerikai kormányok kormányait, hogy jelöljenek ki egy-egy nőt, aki a legjobban képviseli az illető ország asszonyainak szépségét és szellemét. Ezeknek a válogatott szépségeknek nagy szerepet fognak juttatni, a kiállítás megnyitása alkalmával rendezendő ünnepségen. Az asszonyok utazási és tartózkodási költségeit, a spanyol állam viseli. A délamerikai szépségeket spanyol hadihajók hozzák Európába és szállítják vissza.

— **Felborult a csónak, öt ember a Szávába fult Beograd mellett.** Beogradból jelentik: A kikötő közelében tegnap este néhány ember csónakon akart keresztül menni a Száván. A csónak a sötétben nekiment egy gözönsnek és elsüllyedt. A csónakon helyetfoglaló öt ember a vízbe fult.

— **Újra megmozdult a föld Olaszországban.** Rómából jelentik: A Monte Albano hegyekben, újév éjszakáján újabb heves földrengést éreztek. Nemiben ismét megrongálódott több épület. Nemi és Genzano lakossága az egész éjszakát a szabadon töltötte, jöhléhet a hideg elviselhetetlen volt. A Monte Albano falvaiban nagy a pánik és a lakosság attól tart, hogy a földrengések megismétlődnek.

— **Csökkentik a lovasság létszámát, de több repülőgépet, tankot és páncélkocsit építenek Angliában.** Londonból jelentik: A Daily Telegraph parlamenti levelezője írja: A miniszterek bizottsága foglalkozik azzal a kérdéssel, hogy a brit lovasság erejét lényegesen csökkenteni. Ennek a csökkentésnek kiegyenlítésére mechanikus egységeket repülőgépeket, könnyű és nehéz tankokat, páncélkocsikat építenek.

— **Felmentették a királysértés vádjától.** A noviszádi ügyészség királysértéssel vádolta Józsa Géza obilicsevoi földmivest, de a noviszádi törvényszék büntető tanácsa tegnap dr. Vidákovich Rezső védőbeszéde után felmentette.

APOLLO

ma utolsó nap:

Tiltott házasság

BILLIE DOVE a főszerepben.

— **Vonatelgázolás.** Csütörtök reggel a teletcskai első órháznál borzasztóan megcsontított holttestet találtak. Az ör értesítette Schmidt Vilmos földbirtokost, mert a holttestben 22 éves Vilmos fiát vélte felismerni. A szülők a ruhafoszlányokból tényleg felismerték fiukat, aki eddig még fel nem derített módon került a vonat alá. A szerencsétlen áldozat fejét nem lehetett megtalálni. Általános vélemény szerint öngyilkosságról van szó.

— **Halálos szerencsétlenség.** Wolf Péter munkás Szrbobranból hazajövet lovakat vezetett, amelyek egy arra haladó autótól megbokrosodtak és egy ló úgy fejen rugta, hogy azonnal földre rogyott eszméletét veszve. A szerencsétlent azonnal behozták a Hetzl szanatóriumba, de ott már csak a beállott halált tudták megállapítani.

— **Születés és halálozás Temerinben az elmúlt évben.** Az elmúlt év folyamán a születések száma 357 s ezzel szemben az elhunyt római katolikusok száma 213 volt. A szaporodás tehát 144. Házasságot kötött a kath. vallás szertartása szerint 118. pár.

— **A református főesperes temetése.** Ujév napján temették el óriási részvét mellett Torzsán Klepp Pétert az SHS állambeli reformátusok főesperesét. A temetésen dr. Ravasz László budapesti református püspök, dr. Csirics Irinej noviszádi gör. kel. püspök és a hazai evangélikusok egyházi elnökei is képviseltették magukat. A temetésen résztvettek az összes hazai református papok. A gyászszertartás alatt a noviszádi református egyházi dalárda énekelt.

Legnagyobb választék

SELYMEKBE

és divatárúknak legolcsóbb árakon részletfizetésre

„ELITA” gyári lerakotnál

Novisad, Mileticva 19.

— **A fellebbviteli bíróság vádpancsa elrendelte Mária Polixena zárdafőnöknő ellen az eljárás lefolytatását.** A noviszádi államügyészség annakidején vádat emelt Peics Mária Polixenia noviszádi zárdafőnöknő ellen, mert a Magyarországról behozott és a vád szerint irreferenti tartalmu imakönyvek terjesztésével hazaárulást követett el. A zárdafőnöknőt az ügyészség letartóztatta, de a vizsgálóbíró elrendelte a szabadlábrahelyezését. Az ügyészség fellebbezte ezt a vizsgálóbírói végzést és a noviszádi törvényszék vádpancsa elutasította az ügyész fellebbezését, a zárdafőnöknőt sz. szabadlábrahelyezte és megszüntette ellene az eljárást. Az ügyészség felfolyamodással élt a vádpancsei határozat ellen és a fellebbviteli bíróság vádpancsa kedden elrendelte a zárdafőnöknő ellen az eljárás lefolytatását.

— **Elsüllyedt egy román petróleumszállító gőzös, tizenkét ember a vízbe fullt.** Konstanzából jelentik: A román partvidéken zátonyra futott és elsüllyedt a Clituno nevű olasz petróleumszállító gőzös. A hajó 35 főnyi személyzetéből csak 12 matrózt sikerült megmenteni, 23 ember a tengerbe veszett. A mentési munkálatokat a vihar rendkívül megnehezítette. A tenger háborgása ugyanis lehetetlenné tette, hogy mentőcsónakot bocsássanak a vízre. A hajó matrózai a hullámok közé vetették magukat és uszva igyekeztek elérni a partot.

— **Zarándoklat indul Magyarországból Rómába, Serédi hercegprímás, püspöki felszentelésére.** Rómából jelentik: XI. Pius pápa január 8-án vasárnap szenteli püspökké, a Sixtusi kápolnában Serédi Jusztinián dr. bíborost, Magyarország hercegprímását. Az esztergomi főkapitány ezen a szertartáson Mészáros János budapesti érseki helynök, Beyer István dr. prelátnak kanonok, Kohl Medárd dr. felszentelt püspök és Drahos János dr. prelátnak kanonok fogják képviselni. Résztvesz a püspökké felszentelésen a Bencés Diákszövetség és az Americana Diákszövetség népes küldöttsége is. A hercegprímás esztergomi bevonulásának és székfoglalásának napja még nincs pontosan megállapítva. Az új bíboros január 15-én veszi át Rómában titulás templomát, másnap a magyar zarándokokkal bucsukihallgatáson jelenik meg a pápánál és január 17-én indul vissza Rómából Magyarországra, ahol első útja Pannonhalmára vezet. A római püspökké felszentelésre Shvoj Lajos székesfehérvári püspök, az esztergomi érsekség fennhatósága alá tartozó püspökségek képviselőitében Rómába utazik.

— **Négy gyermek borzalmas tűzhálála.** Londonból jelentik: Huddersfield közelében egy tanyán, tegnap reggel négy gyermek elégett. Közülük a legkisebb négy, a legidősebb tizenhét esztendő volt. A legnagyobb leánynak sikerült kimenekülni, de visszatért a házba, hogy három testvérét biztonságba helyezze, közben azonban maga is életét veszítette.

— **Jugoszlávai magyar fiuból zeneszerző.** December végén a szerémségi Maradék községben többeket igen megörvendeztető budapesti kottával lepelt meg a pósta. A szép kivitelben nyomtatott zenemű címe: Vége már...! Tangó. Szövegét és zenéjét írta: Ipacs István. Szerzője csak hat elemit végzett, maradéki magyar református fiú. A Pistiből úgy lett pesti, hogy tehetsége nem engedte Maradékon maradni. Jó tehetsége volt a zenéhez. Már kis legényke korától fogva igen szeretett hegedülni. Jól hegedült, pedig csak magától tanult meg, mikor az otthoni sok más munka között lopkodhatott magának olykor-olykor arra is néhány percet. A maga erejéből ismerkedett meg a kottákkal is. Versírással, versek zenésítésével és önálló, szövegtelen zeneművek alkotásával is próbálkozott titokban. Egyszer nyilvánosságra is akarta hozni néhány szerzeményét, amely akkor még gyenge hajtás volt; s mivel kezdő voltát nem tekintve, kímélet nélkül kiginyvólták, mindennel felhagyott. Ekkor került Maradéka Gyurkovits Ernő magyar tanító, aki felismerte Ipacs Pisti tehetségét, kifejlődését elősegítette, s addig ösztönözte, míg Ipacs egy csomó saját zeneművével és versével fölment a budapesti Zeneakadémiára, ahol kitűnően sikerült fölveteli vizsga után fölvevették a zeneszerzési tanszakra. S ime, alig másfél évi ottlét után már saját zeneművet adott ki. Zenéjére Budapesten már fáncolnak is.

A féltékeny felügyelő

— Miért bocsátott el a munkából a felügyelő?

— Mert féltékeny volt. Tudod, úgy van a dolog, hogy a felügyelő csak felügyel, hogy dolgoznak-e a többiek. Hát én rólam az idegenek mindig azt gondolták, hogy én vagyok a felügyelő...

UJITSA MEG A
DELBACSKA
ELŐFIZETÉSÉT

A jó kutya

— Nagyon szép ez a kutya. Aztán elég éber? Jól őrzi a házat?

— De mennyire. Csak fel kell ébresztenünk a legkisebb zörejre és mindjárt olyan ugatást csap, hogy szörnyű.

*

Jó vicc.

Igen, barátom, az nagy tűz volt. De a vicc a dologban az volt, hogy amikor megláttuk az öregot fent a legfelső emeleten, felkiabáltunk neki, hogy ugorjon le a hálóra és nekünk nem volt hálónk — és ő leugrott.

Olvassa a Délbácskát!

1928 január 3

Beograd

London 276.40, Páris 222.75, New-York 56.55, Zürich 1092.90, Milano 298.50, Prága 167.60, Berlin 13.515, Bécs 7.99, Brüsszel 79.225, Budapest —, Bukarest —, 7 százalékos beruházási kölcsön 86.25, 4 százalékos agrárkölcsön —, Ratna Steta 418—417.

Zürich

Páris 20.39—, London 2528.75, New-York 517.95, Brüsszel 72.45, Milano 27.30, Amszterdam —, Berlin 123.60, Bécs 73.20, Budapest 90.65, Szófia 3.735, Prága 15.35—, Varsó —, Beograd 9.13.75, Bukarest 3.19, Athén —.

Noviszádi terménytözsde

(Hivatalos jegyzések)

Buza, bácskai 77—78 kg-os d. k. kötés 297.50—307.50, bácskai 78—79 kg-os d. k. kötés 300—310, bácskai, Tisza 79—80 kg-os d. k. kötés 302.50—312.50, bánáti 78—79 kg-os, d. k. kötés 295—305—, szerémi, 77—78 kg-os, d. k. kötés 297.50—307.50, szlavóniai, 77—78 kg-os d. k. kötés 300—310. Rozs, bácskai, 72, 2°, d. k. kötés 285—295, Arpa, bácskai 65—66 kg-os d. k. 245—250, bácskai, 68—69 kg-os, d. k. kötés 265—270, szerémi, 65—66 kg-os, d. k. kötés 245—250, szerémi, 68—69 kg-os, d. k. kötés 265—270. Zab, bácskai, dupl. kassza kötés 250—260, bánáti, duplikát kassza kötés 250—260—, szerémi, duplikát kassza kötés 250—260. Tengeri, bácskai öreg, d. k. kötés 225—230, bácskai, duplikát kassza kötés 215—225, bácskai, I. dupl. kassza kötés 220—227.5, bácskai, III-IV. d. k. kötés 235—245, bácskai, IV-V. d. k. kötés 240—247.50, bácskai, fehér, dupl. k. kötés 235—245—, bánáti, duplikát kassza kötés 215—225—, bánáti, I. Vrsac par. d. k. 220—227.50, bánáti, III-IV. d. k. kötés 235—245, bánáti, V. dupl. kassza kötés 240—247.5, szerémi, duplikát kassza kötés 215—225—, szerémi, I. d. k. kötés 220—227.50. Buzaliszt, bácskai 0-ás gg és g d. k. 425—437.5, bácskai, 2. sz. kenyérliszt d. k. kötés 405—415, bácskai, 5. sz. kenyérliszt d. k. kötés 385—395, bácskai, 6. sz. kenyérliszt d. k. 317.50—325, bácskai, 7. sz. kenyérliszt d. k. kötés 260—270, bácskai, 8. sz. takarmány. d. k. kötés 200—207.50. Buzakorpa, bácskai, jutazsákban d. k. 195—200, szerémi, jutazsákban, d. k. kötés 195—200, szlavóniai, jutazsákban, d. k. kötés 195—200. Bab, bácskai, uj, fehér, 2—3 %-os d. k. kötés 360—365, szerémi, uj, fehér 2—3 %-os d. k. kötés 360—365, fehér, uj kézzelválogatott d. k. kötés 375—380.

Irányzat: változatlan.

Forgalom: 17 vagon buza, 2 vagon zab, 23 vagon tengeri, 3 vagon liszt.

A külföld humora.

— De most már elég legyen, fiacskám, a sok bolond kérdésből! Egyre még válaszolok, aztán schluss... No?!

— Apukám, hogy van az, hogy a holt tengert még nem temették el?

NELLIE: Eljegyezted magad Freddyvel?
ELSIE: Igen. De terminust kértem tőle, hogy tudakozódhassam a családjáról és a körülményeiről.

NELLIE: Ez nem eljegyzés, drágám, ez opció!

HIRDETÉSEK

Beck János

papirkereskedése és
könyvkötészete

NOVI SAD, Futaki ut 94.

Allandó nagy választék
képeslap ujdonságokban.

Nagy raktár divatos, modern
levélpapírokban.

Iskolacikkek, író- és rajz-
szerek, képeslap albumok,
emlékkönyvek a leg-
olcsóbb áron.

Géperőre berendezett
modern könyvkötészet

Apró hirdetések

Egy szó 1 dinár, VASTAG BETŰ 2 dinár, a leg-
kisebb apró hirdetés 10 dinár.

ELADÁS

INGYEN mintacsomag
Dostal pipere gyöngy-
porából. Egyszeri hasz-
nátal elég. Bóratka,
pattanás arctisztítatlan-
ság eltűnik. Küldjön 2
dinárt bélyegben por-
tóra. KEMIKALIJA No-
visad 144. Gyógyszer-
árakban, drogériákban
20 dekás eredeti karton
25 dinár.

HÁZ ELADÓ a Daranyi-
telep I. csoport első ucca
22-B. Érdeklődni lehet
Hambalko Istvánnál, 17.
szám alatt. 85-1 0

HÁZ, korcsmahelyiség-
gel Kamenici ut 27. alatt
eladó. Bővebbet: Hauser
Ferencnél, Dudarska u. 23.
alatt. 93-1-3

KIADÓ

KIADÓ két kisebb szo-
ba irodának, műhelynek
vagy raktárnak, esetleg
szoba, konyha Futaki utca
70. szám. 89-1-0

CSINOSAN BUTORO-
ZOTT; különbejáratu uc-
cai szoba kiadó Zrinyi
Péter u. 27.
87-1-2

ALLÁST KERES

PERFEKT német, ma-
gyar levelező, gyors és
gépírásban, könyvelésben
és szerb levelezésben jár-
tas, mielőbbi belépésre
állást keres. „Szorgalmas”
jeligére a kiadóban.
81-1-2

Férfi és női MASSEURE
és PEDIKÜRÖZŐ ajánl-
kozik házakhoz, eddigi
munkáitól miniszteri és
orvosgyegetemi tag által ki-
állított elismerő okmá-
nyokkal rendelkezik. Ké-
rem a nagyérdemű közön-
ség szíves pártfogását
Reh Franja, Novisad, So-
kolska ul. 19. szám.
51-1-2

VEGYES

6 hónapos DOBERMAN
kutyá, cigány névre hall-
gat, elveszett. Nyomra-
vezető jutalomban része-
sül. Jelentkezni lehet Petra
Zrinyi u. 36.
91-1

HIRDETÉSEKET fel-
vesz a „Délbácska” ki-
adóhivatala, Trg Oslobo-
đenja 3. Wagner-palota, az
udvarban balra. - Telefon
21-37.

Mindennemű

kalapok

alakítását legolcsóbban vállalja

Fojt J.

Novi Sad, Njegoševa ulica 18. szám

Ne üljön fel

a mendemondáknak, mert

**1000 helyett
1500 órát**

osztunk szét azok között, akik összegyűjtik
az

J D O L K R E M

betűket.

**Srva Jugoslovenska
Kemična Fabrika
d. d.**

Novisad.
90-1-2

Kifutófiu felvétetik

Jugokompassnál, Laza Telečkog ul. 14.

NAGYFEJEŐ

NOVISAD, JEVREJSKA U. 9.

Előnyomda. Kézi és géphímző terem. Gomb-
áthuzás. Nagy választék a legújabb függöny,
Storr miljő, futó, ágyterítő és ágygarnitúrák, fehér
nemű és a legdivatosabb ruháinkat előnyomtatása
és hímzése, kézi és gépzsur túllhímzés, endlízés,
diszpárna montrozás és perza szőnyeg nyírása
(stuccolás.) Sportzászlók készítése. Teljes kelengyék
készítése hozott anyagból is. Nagy választék kézi
klóplli csipkékben és kézimunka kellékekben.
Jutányos árak! Pontos kiszolgálás!

Szerkesztésért és kiadásért felel:
TOMÁN SÁNDOR

Azelőtt: vesződség és gondok — Ma: vidám napok!

Bőlcse Kató élvezi az életét! Nem kínlódik
rumplival, dörzsöléssel, — Radionra bizza
a mosást, az helyette elvégzi a munkát!

Radion egymaga mos!

»Radiont hideg vízben feloldani!
Az előzőleg beázott szennycst
az oldatba tenni, — 20 percig ki-
főzni, — öblögetni!»

A fehérnemű tiszta, vakítóan fehér lesz!
Dörzsölés és rumplizás: haszontalan
munka és vesződség! Tönkre teszi ugy
a fehérneműt, mint a kezeket! Vagy tán:
megszépít?

Radion az ideális mosószer
kiméli a ruhát!

BOLCS KATO